

Sprawozdanie z działalności Fundacji Dziedzictwa Polskiego za lata 2003 / 2016

W imieniu Fundacji Dziedzictwa Polskiego w Republice Południowej Afryki pragniemy zakomunikować, że prace organizacyjne Fundacji zostały wykonane w następującym zakresie:

Założono księgę inwentarzową oraz zakupiono księgę do sprawozdań. Umożliwi to zapis przedmiotów archiwalnych oraz prowadzenie sprawozdań z zebrań zarządu Fundacji.

Wybudowano szafę archiwalną w klasztorze sióstr służebniczek w Lyndhurst. Szafa ta wykonana i poprawiona w/g zaleceń p. Darii Nałęcz – Dyrektora Archiwów Państwowych w Warszawie będzie miejscem składowania materiałów archiwalnych Fundacji. Lokalizacja w klasztorze polskich sióstr umożliwi doskonałe zabezpieczenie zbiorów przed kradzieżą oraz używaniem przez przypadkowe osoby.

Wykonaliśmy również szafę wystawową dla sali parafialnej w Norwood. Szafa ta zlokalizowana jest na terenie polskiej parafii, gdzie co niedzielę odbywa się spotkanie Polaków po nabożeństwie niedzielnym. Pozwoli to na eksponowanie materiałów o wartości estetycznej i promowanie działalności wśród szerszych kregów Polonii. Pierwszą wystawą zorganizowaną w parafii było upamiętnienie 25 lecia papieżstwa Jana Pawła II-go. Składała się ona głównie z pamiątkowych zdjęć, okolicznościowych monet oraz periodyków z artykułami dotyczącymi Ojca Świętego.

Załączony apel do Polonii umożliwi organizację następnej wystawy, tym razem pamiątek otrzymanych od miejscowych nestorów polskiej emigracji.

Zakupiono materiały biurowe (dyplomy, listowniki, pieczęcie, bilety wizytowe). Stworzy to właściwy wizerunek Fundacji wśród miejscowych władz poprzez profesjonalną prezentację, z listownikiem, dyplomami dziękczynnymi dla darczyńców oraz biletami wizytowymi dla szefów Fundacji wykonanych na dobrej jakości papierze.

Wykonano dodatkowe regały do biblioteki w Norwood. Biblioteka przy parafii jest prowadzona wzorowo przez panią Zofię Gooch i Elę Kuhn, które również społecznie wspomagają Fundację jako archiwistki. Pewna część książek ofiarowanych Fundacji znajdzie się na półkach biblioteki. Wymaga to więcej przestrzeni, którą zapewnią te dodatkowe półki.

Urządzono scenę polską w Kwa-Zulu- Natal. Ta bardzo aktywna grupa Polaków w prowincji nad Oceanem Indyjskim prowadzi ożywioną działalność artystyczną promującą Polskę. Fundacja wspomogła ich w budowaniu zaplecza dla udoskonalenia działalności.

W sali parafialnej kaplicy w Norwood zorganizowaliśmy wystawę poświęconą życiu i wojennym przygodom Karola Benedykta Jaroszyńskiego, wielkiego patrioty oraz żołnierza Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich, zmarłego w Johannesburgu w latach 70-tych. Załączony na wystawie życiorys Karola nie wymagał wielu komentarzy. Ludzie tacy jak On ginęli w Katyniu, na Syberii oraz w Powstaniu Warszawskim. Tacy ludzie bardzo przeszkadzali moskiewskiej dominacji. Niewielu ocalało, a właśnie z nich młode pokolenie powinno brać przykład. Rzadkością wśród wystawionych przedmiotów była zdobyczna flaga hitlerowska, którą Karol z narażeniem życia ściągnął z niemieckiego czołgu w czasie kampanii włoskiej. Szkoda, że niektórzy z Rodaków, chwala Bogu w mniejszości, nie zrozumieli znaczenia tego wartościowego trofeum. Obecnie w szafie Fundacji możemy oglądać zbiór ofiarowanych przedmiotów, wśród

nich wspaniały portret marszałka Jana Smutsa wykonany węglem przez p. Aleksandra Szołomiaka, ówczesnego żołnierza 20-go Pułku Piechoty Ziemi Krakowskiej. Dwa take obrazy zostały wykonane w 1942 roku. Jeden sprezentowano marszałkowi Smutsowi, a drugi dla muzeum w Pietermaritzburgu. Cudownym zrzędzeniem losu obraz ten zdobył dla Fundacji przez Andrzeja Kiepiela. Poza tym w tej zbiorowej ekspozycji zobaczyć można zbiór medali wojskowych majora Samolińskiego – cichociemnego WWII, starą biblię, egzemplarz książki „Pan Tadeusz“ z początku XX wieku oraz zbiór monet ofiarowanych przez Danusję Celińską – uczestnika Powstania Warszawskiego. Wystawiona jest również mapa II Rzeczypospolitej znaleziona przez Jurka Morawskiego w 1945 roku w opuszczonym Konsulacie Polskim na Rissik Street w Johannesburgu. Serdeczne podziękowania składamy państwu Uli i Antkowi Urbanom za elektroniczną ewidencję zbiorów oraz produkowanie dziękczynnych dyplomów. W roku 2004 wsparliśmy również inicjatywę biblioteki w Cape Town poprzez ufundowanie regałów. Wykonaliśmy inwentaryzację słynnego Sztambucha Szembeków założonego w latach Wielkiej Emigracji, obecnie w posiadaniu Maćka Mycielskiego. Wpisy do sztambucha wykonali Fryderyk Chopin, Franciszek Liszt, Adam Mickiewicz, Henryk Sienkiewicz, Józef Piłsudski i wiele innych znanych osobistości. Uzyskaliśmy również kopie zdjęć z albumów rodów Potockich i Mycielskich, bardzo zasłużonych w organizowaniu miejscowej Polonii w latach 50-tych i 60-tych. Odrestaurowano również ramę i portret Marszałka Smutsa. Pożłocenie ramy wykonał bezinteresownie p. Tadeusz Wasilewski. Oprawiane są akwarele Jerzego Skolimowskiego, byłego żołnierza Samodzielnej Brygady Karpackiej, olimpijczyka a Los Angeles, wspaniałego plakacisty oraz współtwórcy pomnika żołnierzy polskich na Monte Cassino. W latach 60-tych i 70-tych mieszkał w Pretorii, pracując dla znanej firmy architektonicznej Sauch-Vorster. Akwarele wypożyczone od Fundacji zdobią biuro Consula w Ambasadzie w Pretorii. W programie tego roku organizujemy wykonanie gablot wystawowych dla ośrodków prowincjonalnych, naprawę nagrobków na cmentarzu w Johannesburgu oraz wydajemy, napisane w 50-tych latach w Johannesburgu, pamiątniki pierwszego prezesa Związku Osadników Polskich Franciszka Sochy-Paprockiego. Zorganizowano również wystawę dla upamiętnienia 60-letniej rocznicy obchodów lotów nad Warszawę oraz Powstania. Zakupiono szafę dla KZN, która w końcu służy do eksponowania przedmiotów związanych z polskim wysiłkiem w drugiej wojnie światowej. Poza tym przewidziano edycję książki „Rycerze, Infułat i Pastor“ wydanej przez Komitet d/s Kombatantów I Osób Represjonowanych.

*W imieniu ustępującego Zarządu Fundacji
dla nowo wybranego Zarządu*

*Andrzej Romanowicz
Wice-Prezydent
22 Października 2016 roku*